

## **A falánkság és az elhízás veleszületett és környezeti hátterének vizsgálata kutyán**

### **A projekt nem szakmai jellegű összefoglalója.**

Napjainkban mind gyakrabban találkozhatunk az elhízás jelenségével. Ez nem csupán az emberek között okoz egyre súlyosabb problémát, hanem a környezetünkben élő társállatoknál is. Az állat jóléte szempontjából fontos a kiváltó okok felderítése és az elhízás kockázatának a minimálisra redukálása. Manapság a társállatok is az emberekhez hasonlóan mozgásszegény életmódot folytatnak a megváltozott tartási körülményeknek köszönhetően. Emellett az etetési szokások is megváltoztak, így az állatok sokszor hosszas órákat töltenek egyedül egy lakásba zárva, egész napos étellel ellátva. Továbbá a gazda a szeretetét jutalomfalat, vagy táplálék adásával fejezi ki játék helyett. Az elhízás hátterében a hormonális rendszer felborulása is állhat. Ez kialakulhat genetikai mutáció következményeként. Az elhízás nem csak állatjóléti, hanem szaporodásbiológiai szempontból is fontos. Ha tudjuk a genetikai hátterét ennek a problémának esetlegesen egy olyan tenyésztési irányelv is kialakulhat, ahol ez fő szempontként szerepel. Ha egyes fajták bizonyíthatóan tápanyag felhasználási különbséget mutatnak, érdemes ezt a takarmányozás oldaláról is figyelembe venni. A projektben családi kutyákat vizsgálunk, hízásra hajlamos, illetve a túlsúlyosságtól kevésbé érintett fajták bevonásával. Összesen 600 egyedről tervezünk DNS mintát venni a szájnyálkahártya vattás pálcikával történő megdörzsölésével, genetikai analízis számára. Ennek révén kívánjuk felderíteni a bizonyos fajtákra jellemző hízási és falánksági hajlam esetleges örökletes hátterét. Állatorvos bevonásával ugyancsak a házásra hajlamos és kevésbé érintett fajtáktól vérvételt is tervezünk, majd a levett vérminták laboratóriumi elemzésével a túlsúlyos egyedekre jellemző hormon koncentrációkat állapítunk meg. A vérvétel szakszerű kivitelezése biztosítja, hogy az állatok csak minimális és pillanatnyi fájdalmat érezzenek. Végül viselkedési tesztek is végzünk, összesen 160 kutya bevonásával, melyekben a hízásra inkább és kevésbé hajlamos fajták egyedeit jutalomfalat megtalálási hatékonyság szempontjából vizsgáljuk.